

АННОТАЦИЯ
диссертации на соискание ученой степени доктора философий (PhD)
по специальности 6D051800 «Управление проектами»
Шильдибекова Ерлана Жаржановича
«Разработка модели управления конкурентоспособностью
Казахстана через проекты»

Актуальность темы исследования.

В настоящее время понятие «национальная конкурентоспособность» становится новой парадигмой в экономической науке. В результате процессов глобализации все больше стран мира начали уделять внимание национальной конкурентоспособности на мировых рынках. В 1985 году впервые была создана Комиссия по вопросам конкуренции при президенте США. А в 1986 году был создан Совет по политике конкурентоспособности США. Данному примеру последовали остальные страны мира. Так, например, страны Европейского союза приняли Лиссабонскую декларацию, где указывалось, что «До 2001 года Европейский союз должен стать самой конкурентоспособной и основанной на знаниях экономикой в мире, способной к устойчивому экономическому росту при создании большего количества более качественных рабочих мест и более высокой степени социального единства». Сейчас все развитые страны мира имеют специальные консультационные советы или государственные агентства по анализу национальной конкурентоспособности. На наш взгляд, национальная конкурентоспособность является важным фактором, особенно для стран с открытыми экономиками, поскольку они очень зависят от международной торговли и иностранных инвестиций.

В марте 2006 года глава государства Н.А.Назарбаев в своем послании народу Казахстана поставил стратегическую задачу вхождения Казахстана в число пятидесяти наиболее конкурентоспособных стран мира. Таким образом, Казахстан включился в борьбу за повышение национальной конкурентоспособности в рейтинге Всемирного экономического форума (ВЭФ). В июне 2007 года в Правительстве Республики Казахстан был создан «Национальный совет по конкурентоспособности и экспорту». В декабре 2007 года Правительство Республики Казахстан принимает «Концепцию достижения качественно нового уровня конкурентоспособности и экспортных возможностей экономики страны на 2008-2015 годы». В мае 2008 года Правительством Республики Казахстан был утвержден «План мероприятий на 2008-2010 годы по реализации первого этапа Концепции». В данном документе всем центральным и местным исполнительным органам предписано обеспечить надлежащее и своевременное исполнение плана, а Министерству экономики и бюджетного планирования Республики Казахстан (в настоящее время – Министерство национальной экономики Республики Казахстан) предоставлять в Правительство Республики Казахстан сводную информацию о ходе выполнения плана ежеквартально. В результате, все основные Министерства и ведомства, ФНБ «Самрук-Казына», Национальный банк, Национальные компании, Казахстанские ассоциации и Акиматы областей и городов

республиканского значения получили поручения разработать проекты стратегических планов повышения конкурентоспособности и внести предложения в Правительство Республики Казахстан.

Согласно Отчету глобальной конкурентоспособности (ОГК) Всемирного экономического форума за 2012-2013 годы, Казахстан занял пятидесятое место. Другими словами, поставленная главой государства политическая задача вхождения в число пятидесяти наиболее конкурентоспособных стран мира выполнена. Глава государства в своем послании народу Казахстана от 14 декабря 2012 года поставил новую задачу вхождения государства в число тридцати наиболее конкурентоспособных стран мира в рейтинге Всемирного экономического форума. 27 января 2014 года Президентом Республики Казахстан была утверждена «Концепция по вхождению Казахстана в число тридцати самых развитых государств мира». Данная концепция отражает текущий анализ ситуации, ключевые тренды, вызовы, возможности и стратегические направления долгосрочного развития Казахстана. Правительство Республики Казахстан намерено проводить масштабную работу по повышению позиции Казахстана в международном рейтинге конкурентоспособности. Таким образом, актуальность темы исследования обусловлена необходимостью выработки предложений и рекомендаций по основополагающим принципам, задачам и способам повышения конкурентоспособности Казахстана.

Цель и задачи исследования.

Цель исследований состоит в разработке модели управления портфелем государственных проектов, направленных на повышение конкурентоспособности Республики Казахстан в рейтинге Всемирного экономического форума. Исходя из поставленной цели, сформулированы следующие задачи исследований:

- анализ методики расчета индекса глобальной конкурентоспособности и позиции Казахстана в рейтинге Всемирного экономического форума;
- корреляционный анализ показателей индекса глобальной конкурентоспособности Казахстана;
- оценка степени влияния трех сегментов общества на показатели индекса глобальной конкурентоспособности Казахстана;
- разработка отечественной модели мониторинга индекса глобальной конкурентоспособности Казахстана;
- обоснование целесообразности использования проектного менеджмента и разработка структуры портфеля государственных проектов, направленных на повышение индекса глобальной конкурентоспособности Казахстана.

Объект исследования.

В качестве объекта исследований выбрана конкурентоспособность Республики Казахстан.

Предмет исследования.

Предметом исследований является индекс глобальной конкурентоспособности Республики Казахстан.

Методы исследования.

При выполнении диссертационной работы использовался комплексный метод исследований, включающий общенаучные методы познания – анализ, синтез, индукция, дедукция, логика, обобщение информации литературных источников и опыта оценки конкурентоспособности, методы математической статистики и экспертных оценок.

Научная новизна исследования.

Научная новизна исследования заключается в следующем:

- определена степень взаимосвязей между значениями двенадцати групп показателей и совокупным индексом глобальной конкурентоспособности Всемирного экономического форума методом главных компонент;
- определена степень влияния разницы значений групп показателей «Высшее образование» и «Инновации» на совокупный индекс глобальной конкурентоспособности;
- определена степень влияния трех сегментов общества на показатели индекса глобальной конкурентоспособности Казахстана;
- разработана отечественная модель мониторинга индекса глобальной конкурентоспособности Казахстана;
- с применением стандартов Института проектного менеджмента PMI разработана структура портфеля государственных проектов и программ, направленных на повышение значения индекса глобальной конкурентоспособности Казахстана.

Научные положения, выносимые на защиту.

На защиту выносятся следующие научные положения и результаты исследований:

- совокупный индекс глобальной конкурентоспособности из двенадцати групп показателей, оцениваемых Всемирным экономическим форумом, наиболее зависим от групп показателей “Институты”, “Условия для развития бизнеса” и “Инновации”;
- разница значений групп показателей «Высшее образование» и «Инновации» имеет существенное влияние на совокупный индекс глобальной конкурентоспособности. Сокращение этой разницы путем повышения значений в группе «Инновации» придаст импульс вхождения Казахстана в число тридцати наиболее конкурентоспособных государств;
- показатели индекса глобальной конкурентоспособности Казахстана зависят не только от эффективной работы государственных структур, но и от деятельности бизнес-компаний и неправительственных организаций, при этом доля влияния государства – 41%, бизнеса – 35%, НПО – 24%;
- отечественная модель мониторинга значения индекса глобальной конкурентоспособности Казахстана с привлечением сети отечественных экспертов, аккредитованных при «Международной академии информатизации» и «Союзе проектных менеджеров Республики Казахстан»;

– структура портфеля государственных проектов и программ, существенно влияющих на группы «чувствительных» показателей - “Институты”, “Сложность бизнеса” и “Инновации”.

Теоретическая значимость исследования.

Теоретическая значимость диссертационного исследования заключается в разработке модели мониторинга конкурентоспособности Казахстана. Предложенная в диссертационной работе методология расчета индекса глобальной конкурентоспособности Казахстана дополняет теоретическую базу «Концепции по вхождению Казахстана в число тридцати самых развитых государств мира».

Практическая значимость исследования.

Практическая значимость диссертационного исследования заключается в применении инструментов проектного менеджмента для повышения конкурентоспособности Казахстана. Предложенные рекомендации по разработке портфеля государственных проектов и программ, направленных на повышение индекса глобальной конкурентоспособности Казахстана в рейтинге Всемирного экономического форума, а также организации офиса управления проектами для координации управления компонентами портфеля государственных проектов и программ могут быть использованы при выполнении задач, поставленных главой государства в своем послании народу Казахстана «Стратегия «Казахстан-2050. Новый политический курс состоявшегося государства».

Шілдебеков Ерлан Жаржанұлының
«Қазақстандағы бәсекеге қабілеттілікті басқару үлгілерін
жобалар арқылы дайындау»
6D051800 – «Жобаларды басқару» мамандығы бойынша философия
докторы ғылыми дәрежесін (PhD) алу үшін дайындаған диссертациясына

АННОТАЦИЯ

Зерттеу тақырыбының өзектілігі. «Ұлттық бәсекеге қабілеттілік» ұғымы, қазіргі таңда, экономика ғылымдарының жаңа парадигмасы болып қалыптасып келе жатыр. Жаһандану процесінің нәтижесінде дүние жүзіндегі көптеген мемлекеттер әлемдік нарықтағы ұлттық бәсекеге қабілеттілікке көңіл бөле бастады. 1985 жылы алғаш рет АҚШ президентінің алдында бәсекелестік мәселелері бойынша Комиссия құрылды. Ал 1986 жылы АҚШ-тың бәсекелестікке қабілеттілігінің саясаты туралы Кеңесі құрылды. Осы үлгіге сәйкес өзге мемлекеттерде де ілеспелі түрде іс жүргізіле бастады. Соған сәйкес, мысал келтіретін болсақ, Еуропалық одақ мемлекеттері Лиссабон декларациясын қабылдады, онда «2001-ші жылға дейін Еуропалық одақ үлкен көлемдегі өте сапалы жұмыс орындары мен анағұрлым жоғары әлеуметтік бірлестіктерді құруда тұрақты экономикалық өсуге қабілеттілік тән болып келетін және олар әлемдегі экономикалық білімге негізделген болуы қажет» деп көрсетілген болатын. Қазірде әлемнің барлық дамыған, алпауыт мемлекеттерінде ұлттық бәсекеге қабілеттілікті сараптау бойынша арнайы консультациялық кеңестер немесе мемлекеттік агенттіктер бар. Біздің пайымдауымызша, ұлттық бәсекеге қабілеттілік өте маңызды факторлардың бірі, ол әсіресе ашық экономика саясатын ұстанушы мемлекеттер үшін маңызды, өйткені оларға халықаралық сауда және шетел инвестицияларына тәуелділік тән.

Н.Ә. Назарбаев Қазақстан халқына бағытталған өзінің жолдауында Қазақстанның әлемдегі ең бәсекеге қабілетті елу елдері қатарына енуі туралы стратегиялық мақсат қойғандығын жариялады. Сондықтан да, Қазақстан Бүкіләлемдік экономикалық форум рейтингіндегі (БЭФ) ұлттық бәсекелестікке қабілеттілікті жоғарылату мақсатындағы күрес алаңына қосылды. 2007 жылдың маусым айында Қазақстан Республикасының Үкіметінде «Бәсекеге қабілеттілік және экспорт бойынша Ұлттық кеңес» құрылды. Сол жылдың желтоқсан айында Қазақстан Республикасының Үкіметі «2008-2015 жылдарға арналған ел экономикасының бәсекеге қабілеттілік және экспорттық мүмкіндіктерінің сапалы жаңа деңгейінің жетістіктері концепциясын» қабылдады. 2008 жылдың мамыр айында Қазақстан Республикасының Үкіметімен «2008-2010 жылдарға арналған Концепцияның алғашқы этабының жүзеге асырылуының іс-шаралар жоспары» бекітілген болатын. Осы заңды құжат бойынша барлық орталық және жергілікті атқарушы органдарға жоспардың уақытылы және сәйкес түрде орындалуын қамтамасыз ету жүктелген болатын, ал Қазақстан Республикасының Экономикалық және бюджеттік жоспарлау Министрлігіне (қазір – Қазақстан Республикасының ұлттық экономика Министрлігі)

жоспардың орындалу мазмұны бойынша әр тоқсан сайын жинақтық ақпараттарды Қазақстан Республикасының Үкіметіне жеткізіп отыру тапсырылды. Нәтижесінде, барлық басты Министрліктер және ведомствалар, «Самрұқ-Қазына» ҰБФ, Ұлттық банк, Ұлттық компаниялар, Қазақстандық ассоциациялар мен мемлекет қарамағындағы облыс және қала әкімшіліктері бәсекеге қабілеттілікті арттырудың стратегиялық жоспарының жобасын жасап, Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныс енгізу керек деген міндеттеме алды.

2012-2013 жылдарда өткен жаһандық бәсекеге қабілеттіліктердің Есебіне (ЖБЕ) сәйкес Бүкіләлемдік экономикалық форумы бойынша Қазақстан елуінші орынды иемденді. Басқа сөзбен айтқанда, мемлекет басшысы қойған әлемнің ең ірі бәсекеге қабілетті елу елдері қатарына ену деген экономикалық талабы орындалды. Елбасымыз 2012 жылдың 14-ші желтоқсанында өзінің Қазақстан халқына жолдауында жаңа талап – Бүкіләлемдік экономикалық форум рейтингі бойынша әлемнің ең ірі дамыған отыз бәсекеге қабілетті елдері қатарына кіруді мемлекет алдына мақсат етіп қойды. 2014 жылдың 27-ші қаңтарында Қазақстан Республикасының Президенті «Қазақстанның әлемнің дамыған ең ірі отыз мемлекеттері қатарына енуі бойынша Концепциясын» бекітті. Ол концепция Қазақстанның ұзақ уақыт бойындағы дамуының ағымдық жағдаят сараптамасы, негізгі трендтері, шақыртпалары, мүмкіндіктері және стратегиялық бағыттарын бейнелейді. Қазақстан Республикасының Үкіметі Қазақстанның бәсекеге қабілеттіліктің халықаралық рейтингтеріндегі орнын жоғарылату бойынша ауқымды жұмыстарды мақсатты түрде атқарып келеді. Сол себепті де, зерттеу жұмысының өзектілігі Қазақстанның бәсекеге қабілеттілігін арттырудағы сәйкес ұсыныстар мен рекомендацияларды заңды негіздегі ұстанымдарға, талаптарға және тәсілдерге сүйене отырып жасаудың қажеттілігімен айқындалады.

Зерттеудің мақсаты мен міндеттері. Қазақстан Республикасының Бүкіләлемдік экономикалық рейтингіндегі бәсекеге қабілеттілігі бойынша орнын жоғарылатуға бағытталған мемлекеттік жобалар портфелінің меңгерілу үлгілерін жасау – зерттеу жұмысының басты мақсаты болып табылады. Алға қойылған мақсаттарға сәйкес, зерттеудің төмендегідей міндеттері белгіленді:

- Қазақстанның Әлемдік экономикалық форум рейтингіндегі орнын және жаһандық бәсекеге қабілеттіліктің индексін есептеу әдістемесін сарапқа салу;
- Қазақстанның жаһандық бәсекеге қабілеттілігі индексінің көрсеткіштерін корреляциялық сараптамасы;
- Қазақстанның жаһандық бәсекеге қабілеттілігі индексінің көрсеткіштеріне үш сегменттің ықпал етуінің дәрежесін бағалау;
- Қазақстанның жаһандық бәсекеге қабілеттілігінің индексінің отандық мониторингтік үлгісін дайынау;
- Қазақстанның бәсекеге қабілеттілігін арттыруға бағытталған мемлекеттік жобалар портфелінің құрылымын жасаудың және жобалық менеджменттің қолданылуының мақсатқа лайықтылығын негіздеу.

Зерттеу нысаны. Зерттеу жұмысының нысаны ретінде Қазақстан Республикасының бәсекеге қабілеттілігі алынды.

Зерттеудің пәні. Зерттеу жұмысының пәні – Қазақстан Республикасының жаһандық бәсекеге қабілеттілігінің индексі болып табылады.

Зерттеу әдістері. Диссертациялық жұмыстың орындалуы барысында танымның жалпы ғылыми әдістерін құрамына кіргізетін - анализдеу, синтездеу, индукция, дедукция, логикалық, әдебиет көздерін және бәсекеге қабілеттілікті бағалау тәжірибесін талдап қорыту, математикалық статистика мен эксперттік бағалау әдістері сынды зерттеудің кешенді әдістері қолданылды.

Жұмыстың ғылыми жаңалығы.

Зерттеудің ғылыми жаңалығы төмендегідей:

– он екі топ көрсеткіштері мазмұны мен Бүкіләлемдік экономикалық форумының жаһандық бәсекеге қабілеттілігінің бірлескен индексі арасындағы өзара байланыс дәрежесі басты компоненттер әдісі арқылы анықталды;

– «Жоғары білім» және «Инновация» топтарындағы көрсеткіштердің мазмұндық айырмашылықтарының жаһандық бәсекеге қабілеттіліктің бірлескен индекстеріне әсер ету дәрежесі анықталды;

– үш сегменттің Қазақстанның жаһандық бәсекеге қабілеттілігі индексі көрсеткіштеріне әсер етуі дәрежесі айқындалды;

– Қазақстанның жаһандық бәсекеге қабілеттілігі индексінің отандық мониторингтік үлгісі жасалды;

– Жобалық Менеджмент институты РМІ стандарттарын пайдалана отырып, Қазақстанның жаһандық бәсекеге қабілеттілігінің индекстік маңыздылығын арттыруға бағытталған мемлекеттік жобалар және бағдарламалар портфельдік құрылымы жасалды.

Қорғауға ұсынылатын ғылыми тұжырымдамалар.

Қорғауға келесідей ғылыми тұжырымдамалар мен зерттеудің нәтижелері ұсынылады:

– Бүкіләлемдік экономикалық форуммен бағаланған, «Институттар», «Бизнес дамуының шарттары» және «Инновациялар» топтарының көрсеткіштеріне айрықша тәуелді болып келетін, он екі топ көрсеткіштерінің жаһандық бәсекеге қабілеттілігінің бірлескен индексі;

– «Жоғары білім» және «Инновациялар» топтарының көрсеткіштерінің мазмұны арасындағы айырмашылық жаһандық бәсекеге қабілеттіліктің бірлескен индексіне айтарлықтай ықпалын тигізеді. Осы айырмашылықтың «Инновация» тобындағы маңыздылықты арттыру жолымен қысқартылуы Қазақстанның ең дамыған, бәсекеге қабілетті отыз мемлекетер қатарына кіруіне серпіліс береді;

– Қазақстанның жаһандық бәсекеге қабілеттілігі индексінің көрсеткіштері тек мемлекеттік құрылымның нәтижелі жұмысына ғана байланысты емес, сонымен қатар, бизнес-компаниялар мен үкіметтік емес ұйымдарға да байланысты, себебі, ықпал етудегі мемлекеттің үлесі – 41%, бизнестің үлесі – 35%, ҮЕҰ – 24%;

– «Ақпараттанудың халықаралық академиясы» және «Қазақстан Республикасының жобалық менеджерлер кеңесімен» аккредитацияланған

отандық сарапшылар тобын қатыстыра отырып Қазақстанның жаһандық бәсекеге қабілеттілігі индексінің мазмұнының отандық мониторингтік үлгісі;

– «сезімтал» көрсеткіштер топтарына – «Институттар», «Бизнестегі қиындықтар» және «Инновацияларға» айтарлықтай ықпал ететін мемлекеттік жобалар мен бағдарламалардың портфельдік құрылымдары.

Зерттеудің теориялық маңызы.

Диссертациялық жұмыстың теориялық маңызы Қазақстанның бәсекеге қабілеттілігінің мониторинг үлгілерін жасауда болып табылады. Диссертациялық жұмыстағы ұсынылған Қазақстанның жаһандық бәсекеге қабілеттілігінің индексін есептеу әдіснамасы «Қазақстанның әлемнің ең ірі дамыған отыз мемлекеттері қатарына енуі бойынша концепциясының» теориялық базасын толықтырады.

Зерттеудің практикалық маңызы.

Зерттеу жұмысының тәжірибелік маңызы жобалық менеджмент құралдарын Қазақстанның бәсекеге қабілеттілігін арттыруында пайдалану болып табылады. Қазақстанның Әлемнің экономикалық форумының рейтингіндегі жаһандық бәсекеге қабілеттілігінің индексін арттыруға бағытталған мемлекеттік жобалар мен бағдарламалардың портфельін жасау бойынша ұсынылған рекомендациялары, және сонымен бірге мемлекеттік жобалар мен бағдарламалардың портфелі компоненттерінің меңгерілу координациясы мемлекет басшысының «Қазақстан – 2050 Стратегиясы» атты Қазақстан халқына жолдауында белгіленген талаптардың орындалуында қолданылуына болады.

ABSTRACT
for the dissertation for the degree of Doctor of Philosophy (PhD)
with a 6D051800 specialization in Project Management
by Shildibekov Yerlan Zharzhanovich
“Developing Kazakhstan’s Competitiveness
Management Model through Projects”

Research Rationale.

Currently, the “national competitiveness” concept is becoming a new paradigm in economic science. As a result of globalization processes, more countries in the world have begun to pay attention to national competitiveness in the global markets. The Competition Commission under the President of the United States was first established in 1985. In 1986, the Competitiveness Policy Council of the USA was created. This example was followed by the rest of the world. Thus, for example, the European Union adopted the Lisbon Declaration, which stated that “Before 2001, the European Union must become the most competitive and knowledge-based economy in the world, capable of sustainable economic growth with the creation of more and better jobs and a higher degree of social cohesion.” Right now all of the developed countries have special advisory councils or government agencies for national competitiveness analysis. In our opinion, national competitiveness is an important factor, especially for open economies, since they are very dependent on international trade and foreign investments.

In March 2006, the head of the state, Nursultan Nazarbayev, in his message to the nation of Kazakhstan has set a strategic task of becoming one of the fifty most competitive countries in the world. Thus, Kazakhstan has joined the struggle for the improvement of national competitiveness in the World Economic Forum (WEF) ranking. In June 2007, the Government of the Republic of Kazakhstan created the “National Competitiveness and Export Council.” In December 2007, the Government of the Republic of Kazakhstan adopted the “Concept for achievement of a new level of competitiveness and export capacity of the economy for 2008-2015” [4]. In May 2008, the Government of the Republic of Kazakhstan approved the “Action Plan for 2008-2010 for the implementation of the first phase of the Concept.” This document instructs all central and local executive bodies to ensure proper and timely execution of the plan, and orders the Ministry of Economy and Budget Planning of the Republic of Kazakhstan (currently - Ministry of National Economy of the Republic of Kazakhstan) to provide the Government of the Republic of Kazakhstan with a summary on the plan performance on a quarterly basis. As a result, all key Ministries and departments, “Samruk-Kazyna” National Welfare Fund, the National Bank, National companies, Kazakhstan’s associations and Akimats of regions and cities of the republican sub-ordinance were instructed to develop draft strategic plans to increase competitiveness and make proposals to the Government of the Republic of Kazakhstan.

According to the Global Competitiveness Report (GCR) of the World Economic Forum for 2012-2013, Kazakhstan ranked fiftieth. In other words, the political task of entering the top fifty competitive countries in the world set by the

head of the state was accomplished. The head of the state in his address to the nation of Kazakhstan on December 14, 2012, had set a new task for the nation to become one of the top thirty competitive countries in the World Economic Forum ranking. On January 27, 2014, the President of Kazakhstan approved the “Concept of becoming one of top thirty developed countries in the world.” This concept reflects the analysis of current situation, key trends, challenges, opportunities and strategic priorities for the long-term development of Kazakhstan.

The Government of the Republic of Kazakhstan intends to carry out a large-scale work to improve Kazakhstan's position in the international competitiveness ranking. Thus, the relevance of the research topic is due to the need to develop proposals and recommendations on fundamental principles, objectives and ways to improve competitiveness of Kazakhstan.

Purpose and Objectives of the Research.

The purpose of the research is to develop a government projects portfolio management model aimed at improving competitiveness of the Republic of Kazakhstan in the World Economic Forum ranking. The following research objectives were formulated based on this goal:

- analysis of the Global Competitiveness Index calculation methodology and position of Kazakhstan in the World Economic Forum ranking;
- correlation analysis of Global Competitiveness Index indicators of Kazakhstan;
- assessment of the degree of impact of three society segments on the indicators of the Global Competitiveness Index of Kazakhstan;
- development of the national monitoring model for Global Competitiveness Index of Kazakhstan;
- rationale for the use of project management and development of the government projects portfolio structure aimed at improving the Global Competitiveness Index of Kazakhstan.

Target of the Research.

Competitiveness of the Republic of Kazakhstan has been selected as the object of the study.

Subject of the Research.

Subject of the research is the Global Competitiveness Index of the Republic of Kazakhstan.

Research Methods.

The thesis work uses an integrated method of research that includes general scientific methods of studying, such as analysis, synthesis, induction, deduction, logic, consolidation of information from literary sources and experience in assessing competitiveness; mathematical statistics and expert evaluation methods.

Scientific Novelty of the Research.

Scientific novelty of the research comprises of the following:

- the degree of a relationship between the values of twelve sets of indicators and the aggregate Global Competitiveness Index of the World Economic Forum was determined by way of dominant component analysis;

- the degree of influence of the differences in values of indicators sets such as “Higher Education” and “Innovation” on the aggregate Global Competitiveness Index was determined;
- the degree of influence of three society segments on the Global Competitiveness Index indicators of the Republic of Kazakhstan was determined;
- monitoring model was developed for the Global Competitiveness Index of Kazakhstan;
- using standards of the Project Management Institute (PMI), portfolio structure was developed for government projects and programs aimed at increasing the value of the Global Competitiveness Index of Kazakhstan.

Scientific Theses being Defended.

The following scientific principles and research results are being defended:

- the aggregate Global Competitiveness Index of the twelve sets of indicators that are measured by the World Economic Forum, the most dependent on the following sets of indicators – “Institutions”, “Business environment” and “Innovation”;
- the difference in the values of such indicator sets as “Higher Education” and “Innovation” has a significant impact on the aggregate Global Competitiveness Index. Reducing this difference by increasing the values in the “Innovation” set will give impetus to Kazakhstan’s becoming one of the top thirty competitive states;
- the indicators of Kazakhstan’s Global Competitiveness Index depend not only on the effectiveness of government agencies, but also on activities of business companies and non-governmental organizations, while the share of the state’s influence is 41%, of business influence is 35%, and of the influence of NGOs is 24%;
- domestic monitoring model of Global Competitiveness Index of Kazakhstan with the involvement of the national experts network accredited under the International Informatization Academy and Project Managers Association of the Republic of Kazakhstan;
- portfolio structure of the government projects and programs that significantly affect the set of “sensitive” indicators including “Institutions”, “Business Complexity” and “Innovation”.

Theoretical Relevance of the Research.

Theoretical relevance of the thesis research is in developing a model for monitoring the competitiveness of Kazakhstan. Kazakhstan’s Global Competitiveness Index calculation methodology proposed in the thesis complements the theoretical basis of the “Concept for Kazakhstan’s becoming one of the top thirty developed countries in the world”.

Practical Relevance of the Research.

Practical relevance of the thesis research is in the application of project management tools to improve the competitiveness of Kazakhstan. The recommendations made for the development of portfolio of government projects and programs aimed at improving Global Competitiveness Index of Kazakhstan in the World Economic Forum ranking, as well as institution of a project management office to coordinate management of components of the government projects and

programs portfolio can be used in accomplishing the task set by the head of the state in his address to the nation of Kazakhstan - “Kazakhstan-2050 Strategy. New Policy of the Established State.”